

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenski dnevnik
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 156. — ŠTEV. 156.

NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 6, 1910. — SREDA, 6. MAL. SRPANA, 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

Iz delavskih krogov. Gen. Štrajk krojačev.

Newyorški delavci v tovarnah za oblike so z veliko večino glasov sklenili, da prične s štrajkom v svrhu izboljšanja svojega položaja.

PROTI ŠTRAJKU JE BILO ODDA- NIH LE 615 GLASOV.

Konferenca med zastopniki Amalgamated Association in delodajalci v Pittsburghu se je zaključila brez veselja.

Newyorški krojači, ki so združeni v uniji Cloak & Skirtmakers Union in ki so zaposleni v raznih tukajnjih tovarnah za izdelovanje oblik, so z 18,771 proti 615 glasovom sklenili prizetki s štrajkom, da si na ta način poboljšajo svoj položaj. Njim se bode pridružilo tudi ostali osem ženskih unij, v katerih so organizovane omejivne, ki so zaposlene v imenovanih tovarnah. Priprave za veliki štrajk so se pričele že pred meseci, oziroma tedaj, ko je imela ta unija le še malo članov. Od tedaj naprej je pa število članov neprestano naraščalo. Več stotin delavcev je moralno vsled organizacije ostaviti svoja mesta, kajti v nekaterih tovarnah unije sploh ne pripoznavajo. Plaček krojačev so tekton zadnjih let izredno nazačovali, kajti uvaževati je treba, da so krojači večinoma čutljivi, kateri so med seboj tako tekmovali, da so končno vsi trplji.

Štrajkari, oziroma krojači, ki prično že te dni s štrajkom, zahtevajo pripoznanje svoje unije, omejitev dela na 48 ur na teden in v soboto polevico dneva prosti; delo "prekore" naj se dovoli le tekton osmih mesecev v letu in tudi tedaj naj nihče ne dela več kakor dve in pol ur na dan, kakor običajno; takozvane subkontraktorje naj se odigravi; stroje naj goni elektriciteta ali pa para in plača naj se izplačuje redno vsaki teden v gotovini. Ob praznikih naj se delavcem plača ravno tako, kakor ob delavnikih.

Pittsburg, Pa., 5. julija. Konferenca med zastopniki delavske organizacije Amalgamated Association in oimi Western Bar Iron & Steel Co. gledie unikatne plače, ki se je vrnila v tukajnjem mestu ves teden, se je zaključila brezveselje. Delodajalec o povrašanju plače niso hoteli nicesar slišati. Stara plačilna lestevje je bila veljavna le do 1. julija in sledilega so delavci zahtevali, da se jim plača nekoliko poveča. Vsled tega hodo delave v vseh takozvanih Bar Iron tovarnah v deželi prenehali z delom, tako, da bodo štrajkalo 10 tisoč delavcev te stroke.

ZOPET NEMŠKI MORILEC SMRTNO KAZNOVAN.

Šef nemškega poslanstva v Santiago de Chile ustreljen.

Santiago de Chile, 5. julija. Bivšega šefa tukajnjega nemškega poslanstva, Viljema Beekerta, so danes v poslopu tukajnjega sodišča obesili, ker je umoril čilenskega cela in mu odvzel denar. Imenovani morilec je zapravil vladin denar, nakar je poslansko posloplje začgal in umoril se, da bi tako ljudje misili, da je on zgorjal. V umorjenemu so pa takoj spoznali, da ni Beekert in tako so ga pričeli kmalu iskat in so ga tudi našli. Nemčija je prepustila morilca v čilenskim oblastim.

Priprave za jesenske volitve v kongres.

Obe glavni stranki se pripravljata za jesenske volitve in obe se pritožujo, da jima za kampanjo primanjkuje potrebnega denarja.

TROJNI GLAVNI STAN DEMOKRATOV.

Kampanjo bodo vodili v Washingtonu, St. Louisu in Chicagu, v nadi, da bodo tako dosegli lepe vse.

Washington, D. C., 6. julija. Tukaj so politiki pričeli z vsestranskimi pripravami za prihodnje volitve v zvezin kongres. Takoj, ko se je zaključilo zasedanje kongresa, so vodje obeh strank sklicali k posebenemu posvetovanju vse svoje pobočnike in tako se je nemudoma ukrenilo vse potrebno, da se izdela potrebna literatura za reklamo pred volitvami. Te tiskovine so bodo v velikem številu razdelile po vsej deželi. Posebno se pripravljajo za volitve demokratov, kajti tekom zadnjih let ne prestano nadzadujevajo. Sedaj so sklenili, da bodo ustanovili kar tri glavne stanice sicer tukaj v Washingtonu, v St. Louisu in Chicagu, kajti od tega si obetajo mnogo več vseha, kakor od jednega samega tukajnega stanu. V washingtonskem glavnem stanu se jih je tudi že ponatalo na pot v njihovo domovino, kjer bodo poškakali, da se vrnejo v delo boljši časi.

Tudi Coronet Worsted Mills v Mappleville, so za dva tedna prenehali z delom. Nadalje se naznamra, da bo do zaprlji tovarne Poersset Worsted Mills, Victoria Worsted in British Hosiery Mills v Thorontonu.

Položaj med delavstvom v Novi Angliji postaja vedno slabši in delave so sedaj prisiljeni potrošiti ono malo denarja, kar so ga po zadnji krizi prihranili. Mnogo se jih je tudi že ponatalo na pot v njihovo domovino, kjer bodo najbolj sposoben. Kako sodi predsednik o tem vprašanju, je seveda povsem drugo vprašanje, kajti iz njevega letovišča v Beverly Mass., prihaja poročilo, da namerava predsednik vzhodnem sodnikom imenovati newyorkega govornika Hughesa.

Demokracija so pa naravno mnrena, da bi bilo uместno, aka bi predsednik to mesto izročil kakemu demokratu, kajti sedaj pri zvezinu vzhodnem sodnik je le jeden demokratičen sodnik, oziroma sodnik White iz Louisiane.

Iz Avstro-Ogrske. Zopet "veleizdaja."

Na Dunaju se je pričela porotna obravnavna proti tiroškim irredentistom, kteri so po mnenju vlade zakrivili tudi "veleizdajo".

BOJAŽEN VLADE PRED VSAKIM ZAVEDNIM NARODOM.

Zagovarjati se mora bančni uradnik Colpi iz Tridente, kteri je poneveril velike svote kronic in denar porabil za irredento.

Dunaj, 6. julija. Pri tukajnjem sodišču se je pričela porotna obravnavna proti tiroškemu italijskemu bančnemu uradniku Colpi iz Tridente, kajti je obdolžen veleizdaje. Obtožen je namreč stranka ni nikak način neče izgniti. Posebnega urada pa seveda za jug ne bodo ustanovili, kajti vse to se lahko obavi iz glavnih stanov v New Yorku ali pa v Chiengu. Dosedaj še nijča stranka ni dobila mnogo denarja za vojno kampanjo, in obe se pritožuje, da imata le malo sredstev na razpolago. Vendar pa boda oba stranki dohobili potrebne svote denarja.

VRHOVNI SODNIK MEL VILLE W. FULLER UMRL.

Prvi sodnik zvezinega vrhovnega sodišča je umrl.

Bar Harbor, Me., 5. julija. Glavni sodnik zvezinega vrhovnega sodišča, Melville W. Fuller je včeraj v svojem letovišču Sorrento umrl in sicer vsled srčne kapi. Njegova smrt je nastopila neprizakovana, kajti pokojnik, ki je bil star 78 let, se je zadnje mesece izredno dočutil. — Tekom dneva je njegova rodbina dobila sožalne brzojavke od predsednika Tafta, bivšega predsednika Roosevelta in govornika Hughesa ter raznih drugih dostojanstvenikov v republiki. Pokojnik je bil rojen leta 1833 v Augusta, Me.

Krasni novi in brzi parník

MARTHA WASHINGTON

(Avstro-American proge)

odpljuje v sredo dne 13. julija
vožja do Trsta samo 14 dni.

do Trsta ali Reke - - \$38.00

Cena voznih listkov: do Ljubljane - - \$38.60

do Zagreba - - - \$39.20

Priprave za jesenske volitve v kongres.

Zapiranje tovarn.

Omejitev dela.

V državi Rhode Island, kakor tudi v drugih državah Nove Anglie in na jugu so pričeli zapirati tovarne.

Providence, R. I., 6. julija. Veliko število prešnjev in tkalnic v državi Rhode Island, kakor tudi drugod, so sedaj zaprli in tako se je z delom v veliko škodo delavstva prenehalo deloma za nedolčen čas, deloma pa za dva tedna. Lastniki tovarn so prisiljeni delo omejiti, kajti vrednosti ne prestano padajo in naročila silno nadzadujejo, ker si vsed negotovosti na trgovščih nihče neče nabaviti velikih zalog, tako, da so tovarnarji prisiljeni produkcijo omejiti. Z delom so prenehale v svojih mnogoštevilnih tovarnah American Yarn Co., Slane Manufacturing Co. in Royal Weaving Co. v Pawtucket in Central Falls. Pri teh družbah dela običajno 5000 delavcev, kateri vsi so sedaj brez dela in zaslužka.

Tudi Coronet Worsted Mills v Mappleville, so za dva tedna prenehali z delom. Nadalje se naznamra, da bo do zaprlji tovarne Poersset Worsted Mills, Victoria Worsted in British Hosiery Mills v Thorontonu.

Položaj med delavstvom v Novi Angliji postaja vedno slabši in delave so sedaj prisiljeni potrošiti ono malo denarja, kar so ga po zadnji krizi prihranili. Mnogo se jih je tudi že ponatalo na pot v njihovo domovino, kjer bodo najbolj sposoben. Kako sodi predsednik o tem vprašanju, je seveda povsem drugo vprašanje, kajti iz njevega letovišča v Beverly Mass., prihaja poročilo, da namerava predsednik vzhodnem sodnikom imenovati newyorkega govornika Hughesa.

Demokracija so pa naravno mnrena, da bi bilo uместno, aka bi predsednik to mesto izročil kakemu demokratu, kajti sedaj pri zvezinu vzhodnem sodnik je le jeden demokratičen sodnik, oziroma sodnik White iz Louisiane.

Washington, D. C., 6. julija. V krovih zvezinih senatorjev so se sedaj pričeli živo zanimati za naslednika umrelom šefu najvišjega zvezinega sodišča, Fullerju. S tem vprašanjem se sedaj bavijo tako republikanski, kakor tudi demokratični senatorji. Republikanski senatorji so se o tem imenovanju posvetovali z predsednikom Taftom, kateremu so jednoglasno priznali, naj na mesto umrelga Fullera imenuje sedanjega zvezinega tajnika Knox, kateri je za to mesto bilo najbolj sposoben. Kako sodi predsednik o tem vprašanju, je seveda povsem drugo vprašanje, kajti iz njevega letovišča v Beverly Mass., prihaja poročilo, da namerava predsednik vzhodnem sodnikom imenovati newyorkega govornika Hughesa.

Demokracija so pa naravno mnrena, da bi bilo uместno, aka bi predsednik to mesto izročil kakemu demokratu, kajti sedaj pri zvezinu vzhodnem sodnik je le jeden demokratičen sodnik, oziroma sodnik White iz Louisiane.

Washington, D. C., 6. julija. V krovih zvezinih senatorjev so se sedaj pričeli živo zanimati za naslednika umrelom šefu najvišjega zvezinega sodišča, Fullerju. S tem vprašanjem se sedaj bavijo tako republikanski, kakor tudi demokratični senatorji. Republikanski senatorji so se o tem imenovanju posvetovali z predsednikom Taftom, kateremu so jednoglasno priznali, naj na mesto umrelga Fullera imenuje sedanjega zvezinega tajnika Knox, kateri je za to mesto bilo najbolj sposoben. Kako sodi predsednik o tem vprašanju, je seveda povsem drugo vprašanje, kajti iz njevega letovišča v Beverly Mass., prihaja poročilo, da namerava predsednik vzhodnem sodnikom imenovati newyorkega govornika Hughesa.

Demokracija so pa naravno mnrena, da bi bilo uместno, aka bi predsednik to mesto izročil kakemu demokratu, kajti sedaj pri zvezinu vzhodnem sodnik je le jeden demokratičen sodnik, oziroma sodnik White iz Louisiane.

Washington, D. C., 6. julija. V krovih zvezinih senatorjev so se sedaj pričeli živo zanimati za naslednika umrelom šefu najvišjega zvezinega sodišča, Fullerju. S tem vprašanjem se sedaj bavijo tako republikanski, kakor tudi demokratični senatorji. Republikanski senatorji so se o tem imenovanju posvetovali z predsednikom Taftom, kateremu so jednoglasno priznali, naj na mesto umrelga Fullera imenuje sedanjega zvezinega tajnika Knox, kateri je za to mesto bilo najbolj sposoben. Kako sodi predsednik o tem vprašanju, je seveda povsem drugo vprašanje, kajti iz njevega letovišča v Beverly Mass., prihaja poročilo, da namerava predsednik vzhodnem sodnikom imenovati newyorkega govornika Hughesa.

Demokracija so pa naravno mnrena, da bi bilo uместno, aka bi predsednik to mesto izročil kakemu demokratu, kajti sedaj pri zvezinu vzhodnem sodnik je le jeden demokratičen sodnik, oziroma sodnik White iz Louisiane.

Washington, D. C., 6. julija. V krovih zvezinih senatorjev so se sedaj pričeli živo zanimati za naslednika umrelom šefu najvišjega zvezinega sodišča, Fullerju. S tem vprašanjem se sedaj bavijo tako republikanski, kakor tudi demokratični senatorji. Republikanski senatorji so se o tem imenovanju posvetovali z predsednikom Taftom, kateremu so jednoglasno priznali, naj na mesto umrelga Fullera imenuje sedanjega zvezinega tajnika Knox, kateri je za to mesto bilo najbolj sposoben. Kako sodi predsednik o tem vprašanju, je seveda povsem drugo vprašanje, kajti iz njevega letovišča v Beverly Mass., prihaja poročilo, da namerava predsednik vzhodnem sodnikom imenovati newyorkega govornika Hughesa.

Demokracija so pa naravno mnrena, da bi bilo uместno, aka bi predsednik to mesto izročil kakemu demokratu, kajti sedaj pri zvezinu vzhodnem sodnik je le jeden demokratičen sodnik, oziroma sodnik White iz Louisiane.

Washington, D. C., 6. julija. V krovih zvezinih senatorjev so se sedaj pričeli živo zanimati za naslednika umrelom šefu najvišjega zvezinega sodišča, Fullerju. S tem vprašanjem se sedaj bavijo tako republikanski, kakor tudi demokratični senatorji. Republikanski senatorji so se o tem imenovanju posvetovali z predsednikom Taftom, kateremu so jednoglasno priznali, naj na mesto umrelga Fullera imenuje sedanjega zvezinega tajnika Knox, kateri je za to mesto bilo najbolj sposoben. Kako sodi predsednik o tem vprašanju, je seveda povsem drugo vprašanje, kajti iz njevega letovišča v Beverly Mass., prihaja poročilo, da namerava predsednik vzhodnem sodnikom imenovati newyorkega govornika Hughesa.

Demokracija so pa naravno mnrena, da bi bilo uместno, aka bi predsednik to mesto izročil kakemu demokratu, kajti sedaj pri zvezinu vzhodnem sodnik je le jeden demokratičen sodnik, oziroma sodnik White iz Louisiane.

Washington, D. C., 6. julija. V krovih zvezinih senatorjev so se sedaj pričeli živo zanimati za naslednika umrelom šefu najvišjega zvezinega sodišča, Fullerju. S tem vprašanjem se sedaj bavijo tako republikanski, kakor tudi demokratični senatorji. Republikanski senatorji so se o tem imenovanju posvetovali z predsednikom Taftom, kateremu so jednoglasno priznali, naj na mesto umrelga Fullera imenuje sedanjega zvezinega tajnika Knox, kateri je za to mesto bilo najbolj sposoben. Kako sodi predsednik o tem vprašanju, je seveda povsem drugo vprašanje, kajti iz njevega letovišča v Beverly Mass., prihaja poročilo, da namerava predsednik vzhodnem sodnikom imenovati newyorkega govornika Hughesa.

Demokracija so pa naravno mnrena, da bi bilo uместno, aka bi predsednik to mesto izročil kakemu demokratu, kajti sedaj pri zvezinu vzhodnem sodnik je le jeden demokratičen sodnik, oziroma sodnik White iz Louisiane.

Washington, D. C., 6. julija. V krovih zvezinih senatorjev so se sedaj pričeli živo zanimati za naslednika umrelom šefu najvišjega zvezinega sodišča, Fullerju. S tem vprašanjem se sedaj bavijo tako republikanski, kakor tudi demokratični senatorji. Republikanski senatorji so se o tem imenovanju posvetovali z predsednikom Taftom, kateremu so jednoglasno priznali, naj na mesto umrelga Fullera imenuje sedanjega zvezinega tajnika Knox, kateri je za to mesto bilo naj

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovene Publishing Co.
(a corporation)
FRANC SAKSER, President
VICTOR VALJAVEC, Secretary
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in	\$3.00
"pol leta	1.50
leto za mesto New York	4.00
"pol leta za mesto New York	2.00
Euroza za vse leta	4.50
" " " pol leta	2.50
" " " četr leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemlj nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays. Subscription yearly \$3.00.

advertisements on agreement:

Dopis brez podpisa in osobnosti se ne
gatujemo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po —
Money Order.

Pri spremembni kraju narodnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznam, da hitrejš naješmo
naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta na-
dov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Avstria v Ameriki.

Illiinoiski lastniki premogovih rovov, pri katerih so zapošleni večina premogarji iz Avstro-Ogrske, ki pripadajo nazličnim narodnostim, so prišli do spoznanja, da zamorejo dobiti od teh premogarjev največje koristi, oziroma, da se dà to premogarje najbolje izkoristi, ako se ravna z njimi natančno tako, kakor ravna avstrijska vlada s rimočnjimi narodnostmi. Vsled tega so lastniki rogov pričeli premogarje te narodnosti, ki pripadajo najboljšim Slovencem postajajo jedinstvo vedno večje in ravno to večja tudi o zavestnosti. Tako se je med zastopniki vseh političnih, izobraževalnih in podpornih društev vršilo posvetovanje glede skupnih ciljev, kjer glavni je izobrazba. Vsled tega se je predlagalo, da se takoj ustanovi slovenska čitalnica. Naša tukajšnja gospodarska družba kar najboljše napreduje, kar je najboljše razvideti iz zadnjega četrtletnega razvoda. Potrobn svet za gradnjo jugoslovenskega doma je že kupljen in gradnjo se v kratkem prične. Vsled tega pozivljamo vse tukajšnje Slovence, da pristopijo k imenovani družbi. V ostalem pa moramo gledati na druge z veseljem javiti, da naši rojaki pridno segajo po njenih delnicah.

DOPISI.

Milwaukee, Wis.

Cenjeni gospod uradnik:

Med tukajšnjimi Sloveni postaja jedinstvo vedno večje in ravno to večja tudi o zavestnosti. Tako se je med zastopniki vseh političnih, izobraževalnih in podpornih društev vršilo posvetovanje glede skupnih ciljev, kjer glavni je izobrazba. Vsled tega se je predlagalo, da se takoj ustanovi slovenska čitalnica. Naša tukajšnja gospodarska družba kar najboljše napreduje, kar je najboljše razvideti iz zadnjega četrtletnega razvoda. Potrobn svet za gradnjo jugoslovenskega doma je že kupljen in gradnjo se v kratkem prične. Vsled tega pozivljamo vse tukajšnje Slovence, da pristopijo k imenovani družbi. V ostalem pa moramo gledati na druge z veseljem javiti, da naši rojaki pridno segajo po njenih delnicah.

Tako imajo premogarji v Illinoisu — kakor je posneti iz tamočnjega časopisa — mnogo neprilik v vsem tem neprlikom se bode sedaj pridružiti našemu še narodnostni pregrir. Večna časopisija je naravno na strani lastnikov premogovih rogov, kajti ti listi so itak od njih odvisni. To časopisje, ki je inače vedno sovražno vsem inacem, pričelo je sedaj lastnikom premogovih rogov pomagati v dobavi takozvalih skabov. Ta poseb obavlja direktnim in indirektnim potom. Indirektno storiti to delo na ta način, da o štrajku sploh ničesar ne poroča, tako, da napravi na jasnost vse, da v državi sploh ni štrajka. Skoraj niti jeden časopis v Illinoisu ne javlja, da tamkaj se vedno kuhnih 4000 premogarjev štrajka. Ostali premogarji sedaj zoper delajo, kajti lastniki rogov so privolili v njihove zahteve. Tudi ostali premogarji hodi v kratkem zmagali, tako, da se že danes lahko trdi, da se nam ni bilo potreba po pasje ponikanj.

Pozdrav rojakom in rojakinjam. Podjet.

Wilburton, Okla.

Cenjeno uredništvo:

V tukajšnjem kraju je slovenska naseblina zelo majhna, tem več pa živi tukaj članov družil narodnosti. Glede dela se ne moremo polahvaliti kajti od 1. aprila naprej še vse štrajka. Venfar se nam je po sporocilo, da je štrajk končan, dasiravno nam lastniki rogov niso privolili v vse naše zahteve, kajti plačo se nam je povisalo le za tri cente pri toni. Kljub temu, da je ta vselej le majhen, smo zadovoljni, da se nam ni bilo potreba po pasje ponikanj.

Nedavno se je nek rojak iz Alabama oglašal v Glasu Naroda in je objavil nek odgovor na dopis, ki je bil objavljen iz Hughes, Okla. V onem dopisu govori naravno še od štrajka v letih 1894 in 1908, ko niso premogarji dosegli vspehov, kar je seveda obžalovali. Tudi pri sedanjem štrajku bi mi zamenjali dosegli lepše vspehe, da ni bilo skabov, ki so delali na mestu štrajkarjev.

Končno pozdravim vse napredne rojake širok Amerike.

Anton Kristan.

Neverna kraljevna.

Bil je kralj Artabaz, ki je imel hčer Egbatano. Egbatana je rekla, da hoče samo tistega za soprog, ki ji bode takega pripovedoval, da mu poreče: "To ni res!" in po smrti kralja imo dobiti dežele Kapadokijo, Paflagonijo, Bitinijo, v katerih se seje srebro in pobira zlato in kopljivo diamanti; že bode pa dotičnemu podvinku verjela, takrat pa zapade globo, ki se mu odsek.

Proti takemu hujškanju je treba kar najstrožje nastopiti, kar se da dosegi najprej potom onega ameriškega časopisa, ki izhaja v inozemskih jezikih. To časopis mora svojim čitateljem naznamati, naj žive z vsako narodnostjo v najboljšem prijateljstvu in sporazu, kajti premogarje vseh narodnosti se na jednak način izkoristi.

Kje je JOSIP ERBEŽNIK? Dom je iz Ljubljane. Pred dvema letoma je bival v Pittsburghu, Pa., in polem je odšel nekam v Chicago. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov dober prijatelj: Frank Volk, 5639 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

(6-8-7)

Odškodnine.

Newyorski list Sun, ki je glasilo podjetništva, je pričel v novejšem času napadati govorja Hughesa, ker slednji ni hotel vložiti svoj veto proti nedavno sprejetemu zakonu, ki določa, da morajo delodajaleci pri delu poškodovanim delavecem dati gotovo odškodino, ali pa v slučaju njihove smrti njihovim rodilnah.

Ta zakon itak ni velike vrednosti, vendar je pa v njem neka točka, ki našim tovarnarjem ne ugaja, tako, da so se sedaj združili proti temu zakonu.

Zakon namreč določa, da mora delodajalec plačati poškodovanemu delavecu odškodino, ne da bi se pri tem oziralo na krivdo ali nekrivdo ponesrečenca. V to določbo pa naše podjetništvo na nikak način neče privliti, kajti oni se boje, da je to le priček nadaljnji zahtev glede odškodnine. Zgoraj omenjeni list očita, da je govorju, da bi on kot odvetnik moral vendar vedeti, da je tak zakon protiustaven. Ko je govorju ta zakon podpisal, jo v resnici dejal, da ne ve, je li zakon v soglasju z ustavo države New York, vendar je pa bil uverjen, da je bolje, ako zakon potrdi s svojim podpisom, da se tako omogoči potem sodnim potom dogmati, je li zakon ustaven ali protiustaven.

Baš tegota se pa list Sun boji, kajti v ureduštvu imenovanega lista so se prepričali, da je zakon načrte ustanov in da se ga ne bode dalo ovred. Ako bi govorju proti zakonu vložil svoj veto, potem bi bil zakon brez vsake veljave.

Obnimiški lastniki premogovih rogov, pri katerih so zapošleni večina premogarji iz Avstro-Ogrske, ki pripadajo nazličnim narodnostim, so prišli do spoznanja, da zamorejo dobiti od teh premogarjev največje koristi, oziroma, da se dà to premogarje najbolje izkoristi, ako se ravna z njimi natančno tako, kakor ravna avstrijska vlada s rimočnjimi narodnostmi. Vsled tega so lastniki rogov pričeli premogarje te narodnosti, ki pripadajo najboljšim Slovencem postajajo jedinstvo vedno večje in ravno to večja tudi o zavestnosti. Tako se je med zastopniki vseh političnih, izobraževalnih in podpornih društev vršilo posvetovanje glede skupnih ciljev, kjer glavni je izobrazba. Vsled tega se je predlagalo, da se takoj ustanovi slovenska čitalnica. Naša tukajšnja gospodarska družba kar najboljše napreduje, kar je najboljše razvideti iz zadnjega četrtletnega razvoda. Potrobn svet za gradnjo jugoslovenskega doma je že kupljen in gradnjo se v kratkem prične. Vsled tega pozivljamo vse tukajšnje Slovence, da pristopijo k imenovani družbi. V ostalem pa moramo gledati na druge z veseljem javiti, da naši rojaki pridno segajo po njenih delnicah.

Tako imajo premogarji v Illinoisu — kakor je posneti iz tamočnjega časopisa — mnogo neprilik v vsem tem neprlikom se bode sedaj pridružiti našemu še narodnostni pregrir. Večna časopisija je naravno na strani lastnikov premogovih rogov, kajti ti listi so itak od njih odvisni. To časopisje, ki je inače vedno sovražno vsem inacem, pričelo je sedaj lastnikom premogovih rogov pomagati v dobavi takozvalih skabov. Ta poseb obavlja direktnim in indirektnim potom. Indirektno storiti to delo na ta način, da o štrajku sploh ničesar ne poroča, tako, da napravi na jasnost vse, da v državi sploh ni štrajka. Skoraj niti jeden časopis v Illinoisu ne javlja, da tamkaj se vedno kuhnih 4000 premogarjev štrajka. Ostali premogarji sedaj zoper delajo, kajti lastniki rogov so privolili v njihove zahteve. Tudi ostali premogarji hodi v kratkem zmagali, tako, da se že danes lahko trdi, da se nam ni bilo potreba po pasje ponikanj.

Pozdrav rojakom in rojakinjam. Podjet.

Wilburton, Okla.

Cenjeno uredništvo:

V tukajšnjem kraju je slovenska naseblina zelo majhna, tem več pa živi tukaj članov družil narodnosti. Glede dela se ne moremo polahvaliti kajti od 1. aprila naprej še vse štrajka. Venfar se nam je po sporocilo, da je štrajk končan, dasiravno nam lastniki rogov niso privolili v vse naše zahteve, kajti plačo se nam je povisalo le za tri cente pri toni. Kljub temu, da je ta vselej le majhen, smo zadovoljni, da se nam ni bilo potreba po pasje ponikanj.

"Tožili so jo, da je s poti spravila svojega soproga Agamemnona."

"Zakaj pa?" nadaljuje čimdalje razvedeniški Egbatana.

Stari vojak odgovori: "Zato, ker je rekel, da si ti prav grda babura."

Nato zapipje kraljčina Egbatana: "To pa že ni res!"

Tako se je zarekla kraljeva hči. Dati je moral roko staremu vojaku Katilini. Nato so bile velike gosti. Kraljevič v kraljčini se je nadzavajalo od vseh strani. Drugi so kraljevič "živio" tako hudo in neprestano, da so nekaj teli sedaj predlagali. Pozneje je dal kraljevič Katilini svoji sloveči soprogi na čast zidati slavno mesto, imenovan po njem, Egbatana v Medovini.

Praviti se je tudi mnoho prav semešnih dogodkov. Tako je n. pr. dajalo mleko za cesarja erarsko gospodarstvo v Ildži. Krave, kjerih mleko je bilo določeno za cesarja, so ves dančili, hlapci, ki so imeli posla s temi kravami, so se moralni neštetokrat na dan umiti in preoblači. In kar je pri vsem tem najlepše, to mleko navsezadnje vendanje ni prislo do cesarja! Vse poti, ki so vodile do cesarjevega stanovanja, so bile namreč daleč naokoli zastraže, tako, da so bile kar cele ulice zaprte za vsakogar. Niti gardistov, ki niso bili v službi, niso puščali skozi kordon vojakov, orožnikov, policistov in detektivov! V takih razmerah seveda niso pustili skozi niti voza z mlekom, ki je bilo namenjeno za cesarja!

Oti sv. birokracij!

Nov zaderški nadškof.

Cesar Fran Josip je dne 9. junija zaprisegel novimenovanega zaderškega nadškofa dr. Pulišića.

Novi zaderški nadškof je dal v metropolit dr. Vincencu Pulišiću — dosedanjem škof šibenski — je bil rojen v Olibu v Dalmaciji dne 22. januarja 1853. V duhovnika je bil posvečen leta 1875. Doktorjem bogoslovja je bil promoviran na dunajskem vseučilišču ter je bil potem več let profesor bogoslovja v zaderškem bogoslovnem semenišču. Dne 5. okt.

bil je bilo prišlo poskušati svoje srečo, da bi dobili kraljevno in prelepe dežele, a nobenemu se ni posrečilo povedati ji kaj takega, da bi bila verjela, in poizkušani so morali prestiti glave.

Sedaj pride star vojak iz Kurenjake, po imenu Katilina, ki je že tokrat poizkušal, da bi bil skor za življenjem na večih obvezil. Odsluženi, zapojeni, potepeni vojak pride v Ankure, prestolno mesto kralja Artabaza, poizkusit svojo srečo, ker za

življenje mu tako dosti ni bilo. Kraljevska hči Egbatana se je veselila, da bode število glav pomnožila, našenih po železnih klinih grajskih vrat. Zadovoljni pusti pred se vojaškega stareca, in mu reče: "Sedaj pa pripoveduj!"

Stari vojak ne premisluje dolgo, Jane: "Na svetu ni toliko zemlje, koliko je za nohtom črnga, da bi je jaz prehodil ne bil. Videl sem, kaj se kuha v sredini zemlje in kakočna je tista Hefajstova kovačnica. Tudi v nebesih sem bil. Ko sem si bil vse ogledal, tudi zidovje nebeških gradov, sem se bil tako izrzel, da nisem vedel nazaj na zemljo. Iskajoč izhoda, hajtem na slamoreze in ga vprašam: "Ljubi prijatelj, ali mi veš povedati, kaj se gre na zemljo dolu?" Nato odpres zaporko, rekoč:

"Tukaj se gre dolu!" — "O, to je grozno globoko," odvrne jaz; "tu bi si mogel zlomiti roke in noge in pa se glavo razbiti." — Slamoreze mi pokaže velik hrib slamoreznic, kakor peseck drobne: "To slamo skupaj zveži, pa si narediš vrv, ki bodo segala do zemlje." — Tako stori; zveži vso slamo in dobim dolg konop, ki ga privežem pri zaporki in tako dočim sedaj dolu. Ko pridrem stopi korak nazaj, odpre usta na stežaj in ta hip pada na ubog Avšo ploha nevražljene besede. To se zna, da je Avša vsako popravila in pregriznila. Avesa vsa hrupa berača ni privabil. Ni bilo dragača, kakor začeti sta moralna varčevati od kraja.

Pamet ženska neče umevati, kaj je stari dan.

reče pa nič, le pohištvo vrprejne dežele, pa tiko vrtaja na odhod.

Avša mu govori: "Le ne ūdite se in ne obotavljajte se tolikanj!"

Prav tristo jih je, ne več ne manj."

Starce ni hotel denarja štet

Jugoslovanska
Katol. Jedinota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOS, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURJ L. BROZIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAKS KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyoming.

Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St., Lorain, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115 — 7th str., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, Bx 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLIŠIČ, tretji porotnik, Bx 3 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: DR. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago St., 'olet,

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

Drobnosti.

PRIMORSKE NOVICE.

Hišne preiskave v Trstu. — Po nalogu preiskovalnega uradnika in državnega pravdušnika je policija po svojih funkcionirjih izvršila hišno preiskavo v uredniških in upravnih prostorih lista "Independent", v tiskarni Amati e Donoli, kjer se objemljeni list tiska, na stanovanju odgovornega urednika, Marcella Demonti, v pisarnah oziroma v dotočnih stanovanjih mestnih svetnikov, odvetnika Ignacija Broeha in odvetnika dr. Nikole Vidakoviča ter v stanovanjih še nekaterih drugih oseb. Kakor se poroča, so te hišne preiskave v zvezi s kazensko preiskavo, ki se vrši proti 21 milidevniku, ki so bili nedavno aretirani radi veleizdajne in motenja javnega mira.

Poreško-puljski škof Flapp je vkljub vsem dementijem vendarle v preiskavi in sicer ne zaradi politike proti Hrvatom, ampak zaradi nekih cerkevnih zadev kanoničnega značaja.

Pretep je bil nastal v Tržiču med želavci: Vincencij Perinič s Kobarskega, Ivan Ogrizek iz Postojne, Karol Podborešek iz Avše in Iv. Bezek iz Temenje. To je bilo lani 29. avgusta. Občinska redarja sta prihodila da pominira pretepače. Zgodilo se je pa, kakor navadno, da so se zagnali v redarje ter ju žalili in napadali, končno s kamni. K razpravi sta prisla Perinič in Ogrizek. Perinič je obsojen na 14 dni, Ogrizek pa na mesec dni ječe. Druga dva isče soluhja.

Aretirali so v Gorici nekega 20letnega trgovskega pomočnika po imenu Maksimiljan Brak. Nastavljen je bil v Celovški trgovini v Raščelin, iz katere je znesel vse polno raznili reči na svoje stanovanje. Brak pa ni prodal vzetih reči, marvej jih je razdeljeval ekoli, kdor je hotel kaj dobiti. Kleptomanija!

ŠTAJERSKE NOVICE. — Ponarejalec denarja. — 41letni pekovski pomočnik Anton Stojs iz Rovinj na Kranjskem je bil že leta 1906 pri okrožnem sodišču v Novem mestu obozen radi ponarejanja denarja na dve leti ječe. Ko je mož prišel ječe, se je zopet lotil svoje obrti, ponarejanja denarja. Dne 11. januarja t. l. so ga založili v Cvetkovih na Sp. Štajerskem, ko je razpečaval ponarejene petkrone komade. Pred mariborskim porotnim sodiščem je bil Stojs obozen na pet let tečeje ječe.

Samsom rezervista. Rezervist Jož. Markuta iz Kranjskega je bil pozvan k orožni vaji in je prišel 18. maja k pristojnemu polku v Kobarid. Prinesel je s seboj spričevalo od treh civilnih zdravnikov, da je vsed božjastnih napadov nesposoben za vojaško službo, v enem je celo stalo, da bi mogla služba provzeti njegovo smrt. Poslali so ga v domobransko bolnišnico v Celovec. Polkovni zdravnik dr. Stein pa je zapisal na vizitni listek, da Markuta ni treba dati v bolnišnico, ampak da lahko ostane pri stotniji, in pospol na ga je celo za sposobnega za službo. V sobi ga je dostikrat prijet božjast. Dne 8. junija zjutraj pa se je mož vrgel skozi okno na dvorišče in mrtev bležal. Pa seveda — vojščka oblast ne bo zopet niteesar kriva.

Že žmara pri Jelšah. Strojevodnica ponečnega vlaka rog. železnice je zapazil od Halerja navzvod proti Šmarju, da leži v jarku poleg železnicelj slovenskih troplje, česar glava pa je bila umlonjena blizu tračnice. Začel je ta-

koj zavirati in je dajal svarilne signale, toda telo se ni zmesilo, vaska pri padu 25% do največ 40 m oddaljenega slovenskega tropla ni mogel vstati. Lokomotiva je zadelna vanj. Vstavivi vlak so vzel v voz ponosrečenku, bila je kmetica Dečman. Imela je hude rane na glavi in levici. Obvezal jo je za silo zdravnik dr. Rakel na postaji Šmarje in še isto noč se nezavestno z vozom odpravili v celjsko bolnišnico, a umrla je med potjo. Železničarji so tu brez krivde. Ponosrečenje si ima Dečman sama sebi prispeti, ker je bila tako pijana, da je obležala v jarku in ni slišala prihajajočega vlaka.

Iz Št. Lovrenca nad Mariborom. — Dne 14. junija je pralj. Huettlova deka Jozefa Hartman ob Dravi perilo. Padla je pri tem v reko in utonila.

Automobilska nesreča pri Št. Sebastijanu bl. Sp. Dravograd. Gletni deček, Mačnik, katerega je povozil, kar smo poročali, stavbar Eggenthaler iz Celovec, je že v slovenograški bolnišnici umrl. Stavbar je naklonil njegovim staršem 4 tisoč kron.

HRVATSKE NOVICE.

Škof pod varstvom bajonetov. — Pred nedavnim so imeli pri sv. Juriju na otoku Hvaru v Dalmaciji birmo. Birmo je delil škof Zaninović. Naravno, da je bila cerkev natlačena vernega ljudstva. Naenkrat se je med ljudstvom razširila vest, da je škof prepovedal hrvatsko petje v cerkvi. Ljudstvo se je polačilo silno razburjenje. Ko se je pričela božja služba in so verniki zaslili petje v latinskem jeziku, so se kakor na poselje dvignili in demonstrativno zapatili božji hram. Nato se je ljudstvo zbralo pred cerkvijo in ogorenco razpravljalo o škofovi odredbi. Nevolja ljudstva je vedno bolj naraščala, da se je bilo hati, da se posamezni dejanski ne lotijo škofa. V varstvu škofa so morali poklicati orožniki, da so ga ščitili pred dejanskimi napadi. Ljudje so bili tako razburjeni, da si je škof Zaninović pri odhodu zahteval orovnisko spremstvo, da ga ščiti pred ljudsko nevoljou.

BALKANSKE NOVICE.

Turčija se obkorjava. Carigrad, 17. junija. Vlada je predložila parlamentu zahtevo, da se ji dovoli kredit v znesku 4,800,000 turških funtorov. To sveto božje porabiti za nabavo 66.000 pušk, 112 poljskih topov, 80 gorskih topov ter za naročilo večjega števila teških oblegovalnih topov za Jedrenje in druge trdnjave.

RAZNOTEROSTI.

Mesto iz 14. stoletja. Blizu Caričina v guberniji Saratov na Ruskem so pri izkopavanju zadel na razvaline starega mesta iz 14. stoletja.

Velik množstveni grob so našli na posestvih v bližini grada kneginje Trubeckaje pri Kijevu. Sodi se, da se gre za udeležence velike bitke v 12. stoletju.

Za smeh — in vendar resnica. V poslanskih krogih vzbuja te dni veliko veselost slučaj, ki ga je spravil v javnost pos. Moraczewski z interpellacijo v drž. zboru. Neka delavka v neki gališki občini je prosila za potni list, da bi šla v Ameriko. Občina je prošnjo priporočila, glavarstvo v Stryju jo je pa odklonilo, češ, da je dotična delavka že zdaj v črni vojski in da pride kmalu — k naboru.

Zelostna spričevala je ponarejal neki Bela Feher v Budimpešti. Z zviro si je potom šolskega sluge debrecinske gimnazije dobil kopije pečatov in podpisov. Baje je vršil to "obrat" še štiri leta.

Umor v vojašnici. Pešec 32. ital. pešpolke v Raveni, Menozzi, je ustrelil te dni na hodniku v vojašnici žirikrat na poročnika Pupila iz službe, ponarejanja denarja. Na to pa je ustrelil še samega sebe. Uradno poročilo pravi, da je storil to v hipni blaznosti.

Železniška nevreča. Med postajama Brath in Buča na Ogrskem sta trčala dva tovorna vlaka. 15. vozov je razbil, štiri železničarji so mrtvi, en železniški inženir je ranjen.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom naznjam, da sem se preselil iz 602 Curtis St. v svoje lastno poslopje na 663 N. Carpenter St.

Sorodnikom in drugim starim odjemalcem se najavljuje priporočam, da me še v nadalje obišejo.

Spoštovanjem

Melechior Scholar,
663 N. Carpenter St., Chicago, Ill.
(3x 2&6&9—7)

Izjemno svojega prijatelja IVANA ZRIMŠEK, doma iz Dolenje vasi pri Cirknici na Kranjskem. Pred dve maesioma sta bila skupaj v Richwood, W. Va. Za njegov naslov bi prav red zvedel jaz in njegova sestra, kjer je sedaj došla tu sem. Prosim, kdor ve, da mi blagovoli naznamenit. — John Opeta, Box 183, Camp 35, Richwood, W. Va. (1-8-7)

Vabilo na naročbo.

Ali hočete dobiti nekaj pojma
o ANGLEŠČINI
in
AMERIŠKI PIRAVI?

Pište na nas. Poučujemo že dve leti potom dopisovanja angleščino in lepopisje. Pojasnila popolnoma zastonj. Pišite še danes!

Slovenska korespondenčna šola,
6119 St. Clair Ave. (Special Box 10)
Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakinjam v New Yorku in okolici naznjam, da sem privlačen.

ZENSKO KROJAŠKO OBRT.
Izdelujem vsakovrstne ženske, v razne sezone spadajoče oblike po najnovojem kroju in po nizkih cenah. Pridite in prepričajte se!

Nežika Yurka,
222 E. 84th St., New York City.

NAZNANILO.

Podpisani izdelujem
NOVE HARMONIKE

in objednem pa spremljem tudi stare harmonike in popravo. Za moje delo garantiram od 5 do 20 let in če komu ni kaj po volji, tudi premenjam z zelenim. Iz vseh krajev dobivam puhvale za najboljše in najcenejše delo.

Se priporočam

John Weber,
P. O. Box 94, Hansdale, Mass.

Kje je? Tukaj nas je pet bratov in iščemo nestega svojega brata JAKOBO NOVAK. Doma je iz Primčevca Stev. 6, občina Ambrus, Dolensko. Pred petimi leti je bil v Salida, Colo., in sedaj ne znamenja, kje se nahaja. Kdor izmed rojakov nam naznani njegov naslov, dobri \$10.00 nagrade. Naslov pošljite na: Mike Novak, 512 West Chestnut St., Leadville, Colo. (14-4-17)

OPOMIN.

Članom društva sv. Jožeta št. 41 K. S. K. J. v Pittsburghu, Pa., se naznaja, da se udeleže v polnem številu prihodnje seje dne 10. julija, da se vsak član izkaže s spovednim listkom, kjer ni se to storil, in da domeno svoje mesečne prispevke.

Z bratkim pozdravom
Josip Hočvar, tajnik.
(5-0-7) 51 Eckert St.

POŠTNI PARNIKI SO:

"LA PROVENCE"

na dva vijaka

"LA SAVOIE"

na dva vijaka

"LA BRETAGNE"

"LA GASCOGNE"

na dva vijaka

"LA LORRAINE"

na dva vijaka

"LA TOURAINE"

na dva vijaka

"LA BRETAGNE"

"LA GASCOGNE"

na dva vijaka

"LA BRETAGNE"

SLOVAN. DELAVSKA PODPORA ZVEZA

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns. s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIČAR, nadzornik, Bx 511 Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati želenje načrtnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V sledujočem opazijo društveni tajniki pri mesočnih poročilih, ali sploh kjeriboli v poročilih glavnega tajnika kakor pomanjklivosti, naj se te nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društvene glasile je "GLAS NARODA"

MORILEC.

Francoski spisal GUY DE MAUPASSANT. — Prevel DR. IVO ŠORLI.

Odvetnik ga je zagovarjal z blaznostjo. Kako si sicer drugače razložiti ta grozen zločin?

Neko jutro so našli namreč bližnjega Chatoua zapleteno med bičevje dva umorjenega, moškega in ženske, dva daleč okrog znana, bogata, še mlada Slovka, ki sta se bila poročila še le.

Nihče jima ni vedel sovražnika; poleg tega ju morilce niti oropal ni bil. Videti je bilo, da ju je zabodel najprej vsakega posebej z dolgin boalom ter ju sunil potem z visokega brega v reko.

Preiskava ni imela nobenega uspeha. Brodarji niso vedeli nicesar. Tako so že opustili načrtino pozvedovanja, ko so nekega dne naenkrat sam zglašali mlad mizir iz bližnje vasi, po imenu Juri Ludvik.

Na vse vprašanja ni odgovoril drugače nego takole:

"Gospoda sem poznal že dve leti, gospo Žele šest mesecov. Prihajala sta pogostoma k meni zaradi raznih popravil na starem pohištvu. Zajek je razumel svoje rokodelstvo."

A če so ga vprašali nato: "In zakaj ste ju na umorili?" je odgovarjal vedno z istimi besedami: "Umoril sem ju, ker sem ju hotel umoriti!" Drugači ni bilo spraviti iz njega.

Toda Slovki je moral biti nezakonski otrok. Njegovi starši so ga bili dali neki ženski v tem kraju v rejo in so ga potem zapustili. Imel je samo to ime: Juri Ludvik. Toda, ker je kazal pozneje, ko je dorastel, nenavadne zmožnosti in neki posebno fin, prirojen okus, kar ga je ločil od vseh njegovih tovaršev, so ga pričeli klicati za "gospoda" in kmalu mu ni reklo nihče drugače.

Izneni se je bil mizarska in je zaslov daleč okrog kot prvi mojster v svjih stroki. Celo rezljanska dela so se mu lepo posrečila. Veljal pa je tudi za velikega prenapeteža z vsemi temi svojimi koordinatimi in nihilistini načini; in pravili so slednje, da tisti ves svoj prosti čas v raznih krvavih romanah, če že ni nastopal po kmečkih in delavskih shodih ali agitiral pri volitvah, kjer je imel vedno veliko vpliva in veliko uspeha.

Olivetnik ga je torej zagovarjal z blaznostjo.

Kako bi bilo v resnici drugače umešti, da gre ta človek in umori svoja najboljša odjemala, dva tako bogata in redolarna — odvetnik ju je poznal tudi s te strani — odjemala, ki sta mu dala v zadnjih dveh letih tričiso frankov zaslužka, kakor so izkazovalo obtoženje knjige. Samo eno je bilo mogoče: blazon, propozit protetare, ki se maščuje na dveh premožnih ljudeh za vse kapitaliste skupaj. In tu je našel odvetnik tudi priliku, da je spretno opozoril na prijeme "gospoda", ki so mu ga bili dali.

"Ali ni bila ironija, to ime?" je vzkliknil. "Ironija, ki je moral tega nesrečnega, ki nima ne očeta ne matere, le še bolj razdražiliti. Pomisliti moramo, da imamo strastnega republikanca pred seboj. Kaj pravim! — Slovka, ki je bil pristaš celo one politične stranke, ki jo je republika sama že nedavno zatirala in izgnala, ki jo pa danes sprejema z odprtima rokama, stranke, kateri je požig prinepel in umor nedolžno sredstvo.

vsaj je bilo ena sama velika nesreča. Ko sta me bila še zapustila, sem jima bil dolžan samo še maščevanje. Zajek zakrivila sta bila na meni najbolj ostudoš dejanje, ki ga je mogoče zadržiti na živem bitju!

Človek, ki ga kdo razzali, udari. Človek, ki ga kdo okrade, gleda, da pride zopet do svojega imetja, če ni drugače tudi s silo. Človek, ki ga kdo oslepari, obere, trpički, tak človek ubije. Mene pa so bolj okradi, one častili, me moralčič bolj trpičili in ubijali nego vse one skupaj, katerim odpustite njih dejanja, storjena v jezi, ter jih opreste.

Da, maščeval sem se, ubil sem, ker je bila moja pravica tako. Vzel sem nujno blaženo življenje v zameno za to prokelo življenje, ki sta me bila onadvina otvorila z njim.

Češta, lastno mater je umoril, početečno Toda, ali sta mi bila oče in mati ta dva človeka, ki sem jima bil le strašno breme, groza, maledž na njuni časti, za katera je bilo moje rojstvo le nesreča in moje življenje le meč. Viseč nad njima? Iskala sta samo egoistične slasti — neljuba posledica sem bil jaz. Zato sta me zatrla. Ali prišla je slednjih tudi name vrsta, da storim isto z njima.

In vendar sem bil pripravljen, da bi ju ubil... še v zadnjem hipu sem bil pripravljen...

Kakor sem rekel: dve leti je odtej, ko je stopil ta človek, moj oče, privrat v mojo delavnico. Seveda nisem niti slušil, kdo da je. Naročil mi je neko delo. Pozneje sem bil izvedel, da se je bil informiral — seveda strogo tajno — pri gospodu župniku o meni.

Kmalu nato je prišel zopet, dajal mi je vedno več naročil in me je izborna plačeval. Včasih se je celo kaj pomneni z menoj. Tako mi je postal v resnici ljub in drag.

Začetkom tega leta je pripeljal nekoc svojo ženo, mojo mater, s seboj. Skrajša se je tresla tako vidno, da sem mislil takoj, ali nima kakih hude živčne bolezni. Zgrndila se je celo na stol in prinesi sem ji moral kozarice vode. Govorila ni več čas nitesar in na vse očetove besede ni bilo drugtega, nego da ali ne, brez zvezje, brez zmisla. In pri tem je opazovala neprestano zdaj to, zda je ono moje orodje s čudno motnim pogledom. Ko je odkla, se mi je zdelelo, da mora biti malo zmedena.

Naslednji mesec je prišla v novi. Zdaj je bila mirna in se je imela dočela v oblasti. Ostala sta dalje časa ta dan in sta se pogovarjala o vsem mogočem z menoj. Slednjih sta mi naročila veliko delo. Videl sem jo potem še trikrat, a še vedno, ne da bi bil kaj slutil. Kar me prične nekega dne izpravljati o mojem življenju, o moji mladosti, o mojih starših. "Moji starši, gospa, so bili ločeni, ki so me vrgli na cesto!" sem jih odgovoril. Komaj sem bil izrekel, se je prijela za sreč in je pri ti priči omedela.

"Ta ženska je moja mati!" sem strepel; toda pazil sem se, da bi se ne izdel, zakaj hotel sem, da prideše.

Zdaj sem pričel poizvedovati jaz. Izvedel sem, da sta se poročila še v juliju in da je bila moja mati prej tri leta vdova. Govorilo se je sicer, da sta se imela rada že dalje časa, ko je živel že njen rajek mož. Toda dokazov ni bilo nobenih. Dokaz sem bil načrni jaz, in zato sta me najprej skrila in upala potem, da sta se me že iznenila.

Zenska je porodila otroka in ga je poslala v rejo vun nekam na deželo; auti toliko ni vedela, kam ga nese njen vredni drug, kam je odločil to nedolžno vendar v veden bedo in sramoto, da, hujje, na smrt obsojen bitjet. Na smrt pravim, zakaj ljubezni starši se kmalu niso več brigali, žan, in kmetica bi ga bila pustila lahko mirno poginiti, trpeti lakoto, umreti slabljenja, kakor store včasih take ženske, če ne dobijo več svojega meščenega plačila!

Toda ženska, ki me je redila, je bila bolj ženska, nego ona, ki me je bila rodila, bolj mati nego moja mati! Poslavila je še nadaljnji skledo pred me. Žalibog! Zakaj skledo bil, pustiti poginiti vse te revke, ki so jih pometali nevredni njihovi starši po začušenih vseh, kakor se pomeče v smeti!

Rastel sem in v meni je rastla nejasna slutnja, da moram nositi maledž na sebi. Drugi otroci so mi rekli nekaj dne naenkrat "pankrt". Ni oni niso vedeli, kaj pomeni ta beseda, ki jo je moral slišati kateri izmed njih pri svojih doma, niti jaz, — toda entil sem jo vseeno.

Bil sem, to lahko rečem, eden izmed najmlajšnjih v šoli. In postal bi bil pošten človek, gospod predsednik, moril celo kaj več, če bi me moji starši ne bili zlobno zavrgli in zakrivili tem tudi ta moj zločin!

Da, tudi ta moj zločin so storili oni! Jaz sam sem postal le njegova žrtev — onadva sta ga storila. Jaz sem bil brez obrambe, onadva brez usmiljenja. Njuna dolžnost je bila, da me ljubita, pa sta me zavrgla!

Res, zahvaliti sem se imel za svoje življenje njima — toda ali je življenje sumo na sebi že sreča? Moje

NAKANJO.

Slovensko katoličko podporno društvo SV. JOŽEFA št. 12 J. S. K. J. na Pittsburg, Alagneny, Pa., in okoli ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvenik se naznana, da bi se istih v polnem številu udeleževali ter redno donašali svoje mesečne prispevke. Nekteri udje, ki se radi odhaljenosti ali dela ne morejo sej udeležiti, naj svojo mesečino na nekatera izmed izvršljivih uradnikov pod spodaj navedenim naslovom dobiti.

Uradniki za leto 1910 so slednji:

Predsednik: Vincenc Volk, 28 Tell St., Allegheny.

Podpredsednik: Dominik Strniša,

4 Rückenbach St., Allegheny.

I. tajnik Josip Muška, 1120 Spring

Garden Ave., Allegheny.

II. tajnik: Nik. Povše, 34 Garden

St., Troy Hill, Allegheny.

Blagajnik: Fran Straus, 27 High

St., Allegheny.

Zastopnik: Ferdinand Volk, 122

42nd St., Pittsburg.

Zastavonos: Frank Golob, Cellar

5th St. bet. 54-55th 10th North

Pittsburg, Pa.

Odbor:

Ivan Simončič, 710 Madison Ave.,

Allegheny.

Alojzij Butkovič, 5414 Berlin Alley,

Pittsburg.

Fran Kresse, 5108 Natrona Alley,

Pittsburg.

Anton Lokar, 25 Troy Hill Road,

Allegheny, Pa.

Jakob Latvich, 5137 Dauphin St.,

E. E. Pittsburg, Pa.

Fran Hrovat II., 5118 Natrona Alley,

Pittsburg.

Ne pozabite, da edino jas īgen:

BRINJEVEO je importiranega bri

ja.

BRINJEVEO zaboje od 12 stekle

nio (5 steklenje 1 galona) \$13.00.

Manj kakor en zaboje ne razpolo

jam.

DROČNIK, galona \$2.75. Razpolo

jam v sodih od 4½ do 10 ali 50

galon.

TROPINJEVEC, galona \$2.50. —

Razpoložjam v sodih kakor dročnik

CONCOED DOMAČE VINO, galon

50¢; v sodih od 50 gal.

CATAWBA DOMAČE VINO, galon

75¢; v sodih po 50 gal.

Prilokite naročilo tudi denar.

JOHN KRAKKE,

EUCLID, OHIO.

Upravnštvo "Glas Naroda".

Na vsebine tujih oglašev ni odgovorno ne upravnštvo ne uredništvo

PRVA

slovenska trgovina

z obleko, čevlji, klobuk